

INSTITUT FOR STATSKUNDSKAB

DET SAMFUNDSVIDENSKABELIGE FAKULTET
AARHUS UNIVERSITET

12. August 2010

Enkeltsagerens betydning – et tveægget sværd?

Lene Aarøe, ph.d.-stipendiat, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet

Baggrund

- Dansk og international forskning viser at, **ja**, politisk nyhedsrapportering **kan** påvirke befolkningens meningsdannelse
- Dansk og international forskning peger også på, at, **ja**, politiske eliteaktører **kan** "spinne" borgernes holdninger.... i nogen grad.... under visse omstændigheder
- Nogle typer budskaber har større gennemslagskraft end andre
- Nogle politikere har større gennemslagskraft end andre

Enkeltsagernes position i mediebilledet I

Enkeltsager er en fundamental for form politisk
nyhedskommunikation

- anvendes af journalister i den politiske nyhedsformidling
- anvendes af politikere til at forklare politiske emner og sælge standpunkter

Nogle eksempler:

- › Lene Espersens ferierejse
- › Snyderi i hjemmeplejen i Håndværkerhaven i København
- › Brønderslev-sagen: Vilkår for tvangsfjernelse af børn
- › Tvangsægteskaber: Ghazala Khan-sagen fra Slagelse
- › Veteranernes vilkår: Soldaterportrætter

Enkeltsagernes position i mediebildet II

Enkeltsager - episodisk nyhedsframing

- › Begivenheds- og personorienteret kommunikation som fremstiller politiske spørgsmål som om konkrete sager
- › Konkret
- › Nærværende /kan relateres til
- › Engagerer følelser

Tematisk nyhedsframing

- › Generelt/abstrakt – ”ansigtsløst”
- › Omhandler overordnede tendenser/udviklinger
- › Baseret på beskrivelser af generelle sammenhænge og statistisk information
- › Engagerer vanskeligere følelser

Enkeltsageres position i mediebildet III

- › Genklang med journalistiske nyhedskriterier
 - Aktualitet
 - Væsentlighed
 - Identifikation
 - Sensation
 - Konflikt

- › Genklang med implikationerne af mediemarkedernes udvikling
 - Mediernes magt over medieindholdet stiger
 - Politikerne lægger op til personificering og polarisering af politiske spørgsmål for at kunne trænge gennem medierne

Eksperimentelle spørgeskemaundersøgelser

- › Via simpel tilfældig tildeling eksponeres forskellige mennesker for det samme politiske budskab vinklet med *enten* episodisk framing eller tematisk framing .
 - Derefter måles deres følelser og holdninger til politikken
 - Et konkret eksempel:
 - Holdninger til 24-årsreglen
 - Spørgeskemaundersøgelse med 605 deltagere
 - Præsenterer episodiske og tematiske frames for og imod 24-års reglen
 - = 4 grupper i eksperimentet + en kontrolgruppe
 - Herefter målt følelser og holdninger til 24-årsreglen

Eksempel på en episodisk framing

- > **”Sender unge par i kærlighedseksil – afskaf 24-årsreglen”**
Forleden viste tv et indslag om Mette fra Odense og hendes palæstinensiske mand Ahmed, som de danske udlændingeregler har tvunget på kærlighedsasyl i Sverige. Det unge par mødte hinanden, da Mette var 5 måneder i praktik som pædagog i Palæstina. I dag sidder de i deres lille halvtomme lejlighed i Malmø langt fra familie og venner. Pga. 24-årsreglen må de ikke leve sammen i Danmark. Parrets situation udstiller, hvordan 24-årsreglen forhindrer vores egne borgere i at vende hjem, hvis deres livs kærlighed tilfældigvis har et fremmed pas. Man bør kunne forelske sig frit. 24-årsreglen bør derfor afskaffes.

Eksempel på en tematisk framing

> ”Nye undersøgelser underbygger: Afskaf 24-årsreglen”

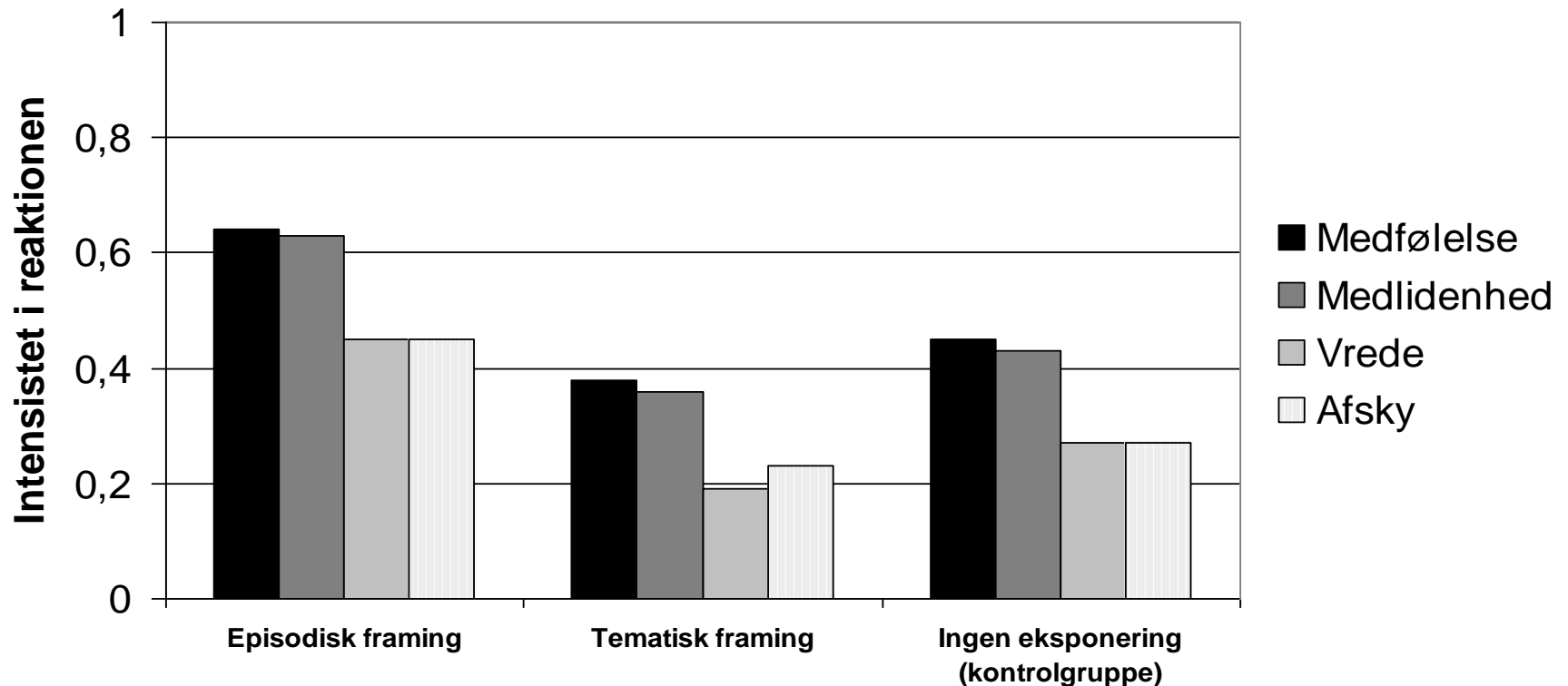
Nye undersøgelser peger på, at 24-årsreglen er uhensigtsmæssig, fordi den rammer forbi sit mål. 24-årsreglen blev indført for at forhindre arrangerede ægteskaber. Men nu viser en ny undersøgelse, at kun 4 pct. af de etniske minoritetsunge slet ikke var involveret i at finde deres partner. I 80 pct. af ægteskaberne har de unge selv valgt deres partner. For de resterende 16 pct. er ægteskaberne indgået efter en forhandling mellem den unge og forældrene. De nye tal underbygger, at 24-årsreglen bygger på et forkert grundlag. De unge bestemmer nemlig selv. Den rationelle løsning er derfor, at vores politikere afskaffer 24-årsreglen.

Resultater

- > Hvordan påvirker enkeltsager borgernes følelsesmæssige respons?

Følelsesmæssige reaktioner på budskaber om 24-års reglen

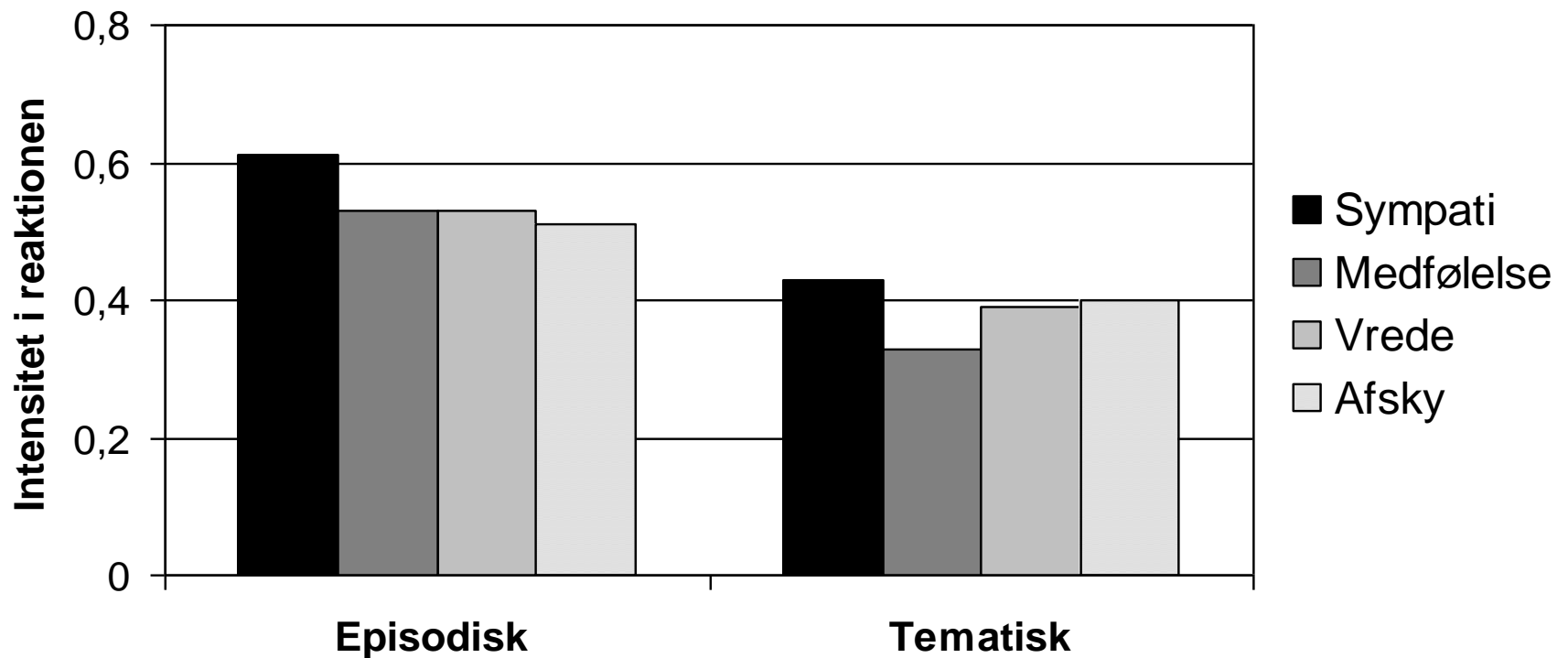

Effekter på borgernes følelsesmæssige reaktioner II

- › Amerikansk eksperimentelt studie
- › Deltagerne læser en kronik imod højere straf for narkokriminalitet *enten* underbygget med en episodisk framing eller en tematisk framing
- › Herefter bliver de spurgt om deres følelsesmæssige reaktioner

Reaktioner på budskaber om minimumstraffe

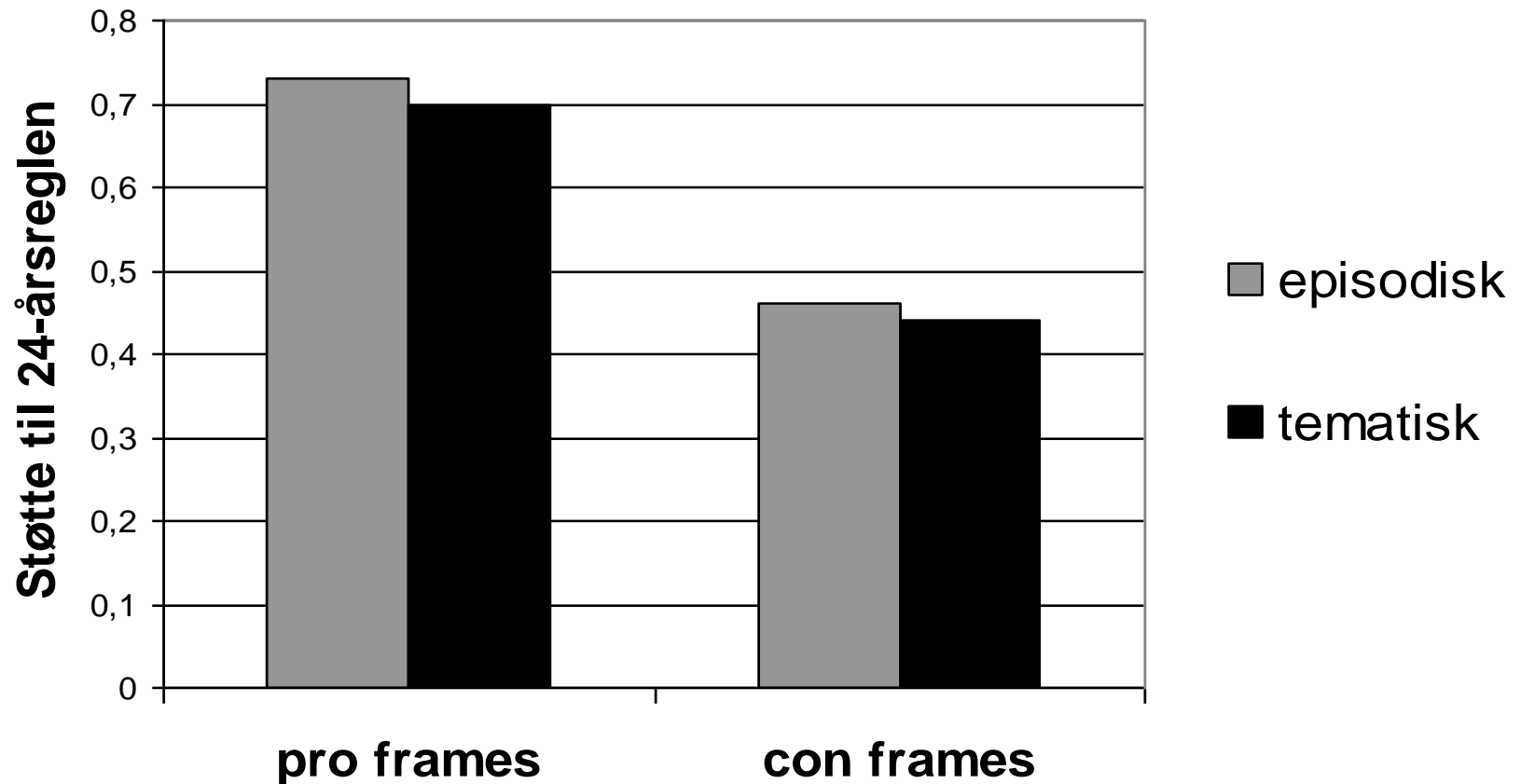
Gennemslagskraft på holdninger til politikken

Vigtigt fordi:

- › En meget væsentlig del af politik handler om at have de rette budskaber, der kan flytte borgernes holdninger og dermed skabe morgendagens flertal.
- › Mutz, Sniderman & Brody (1996: 1) "Politics, at its core, is about persuasion"

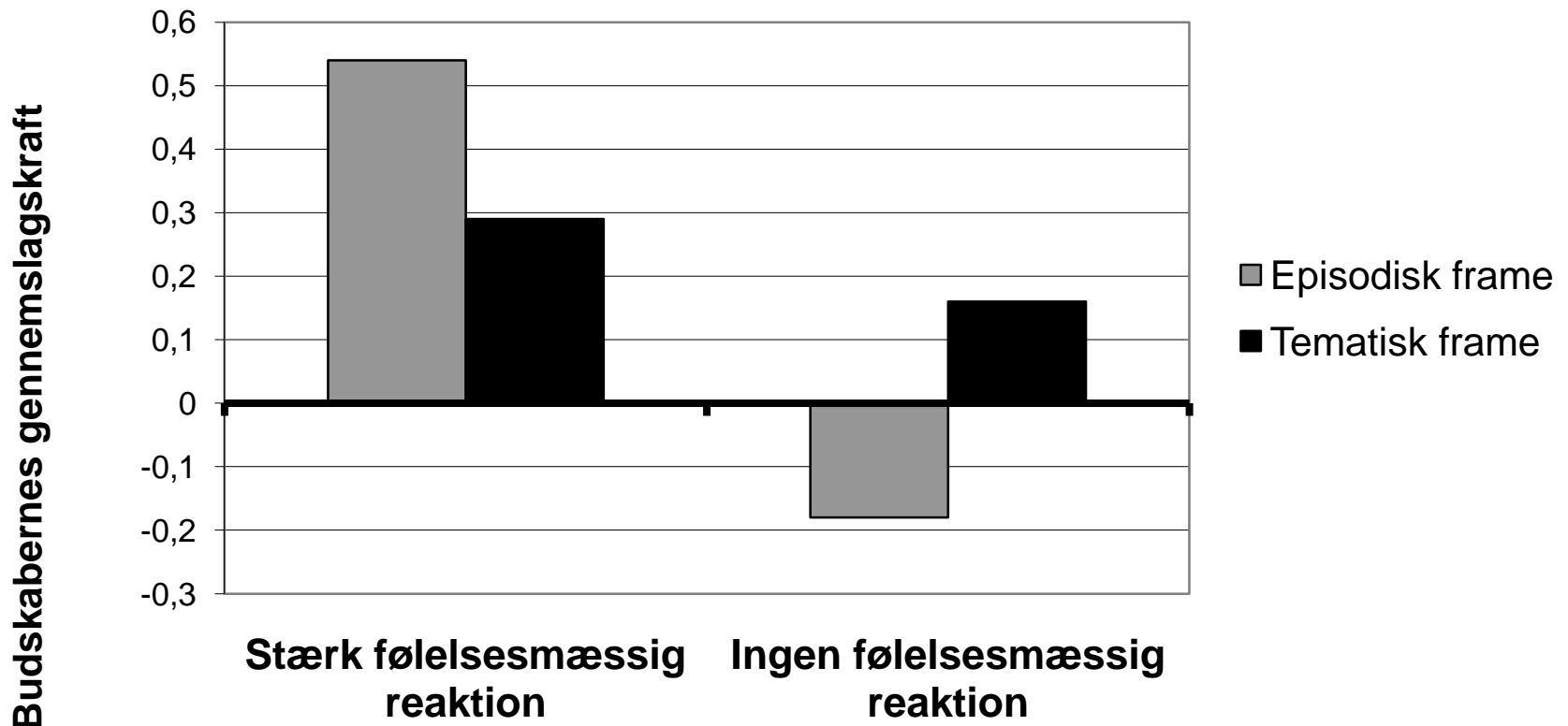
Gennemslagskraft på holdninger til politikken

Svarskala 0-1, 1 fuld støtte til 24-års reglen

Gennemslagskraft på holdninger til politikken

+1, maksimal gennemslagskraft, -1 maksimal kontrast effekt

Effekter på opfattelser af skyld og ansvar

Vigtigt at inddrage fordi:

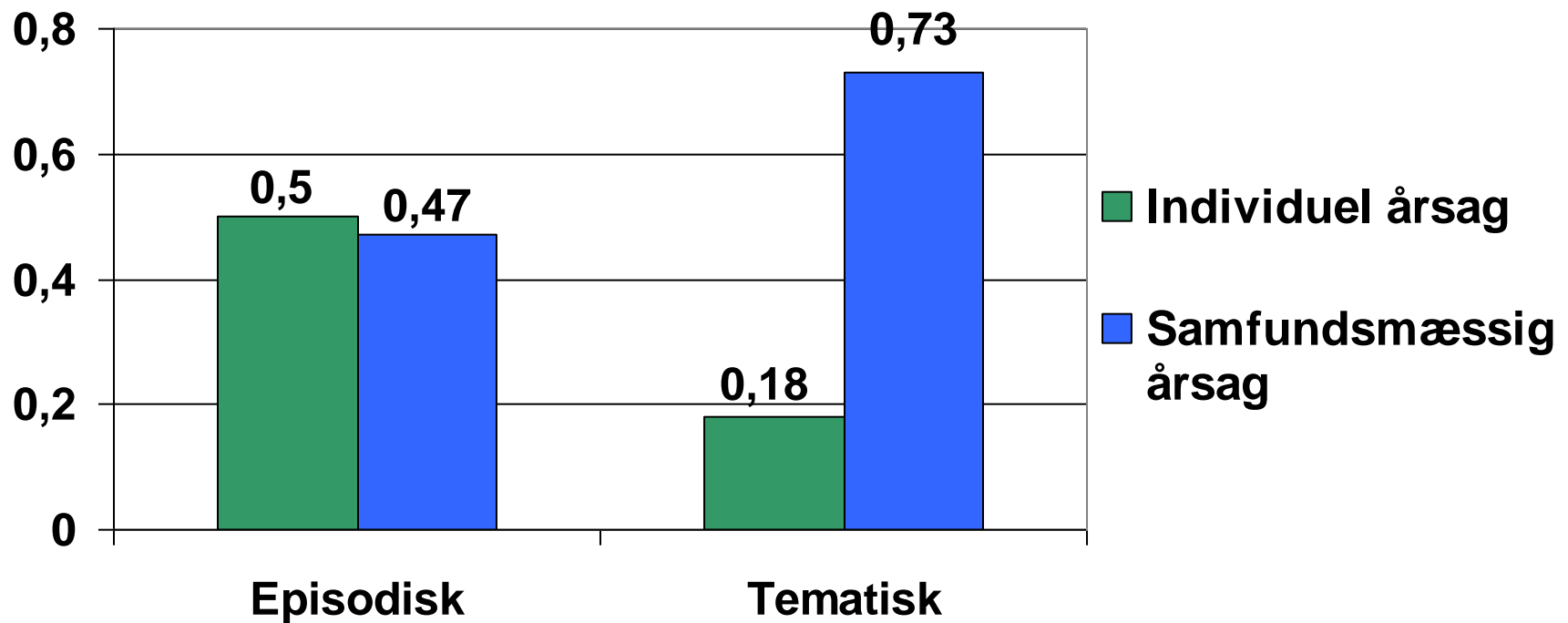
- › Demokratisk relevans, hvem borgerne ser som ansvarlige for politiske problemer
- › Har betydning for borgernes mulighed for at straffe og belønne kvaliteten af den politiske opgaveløsning

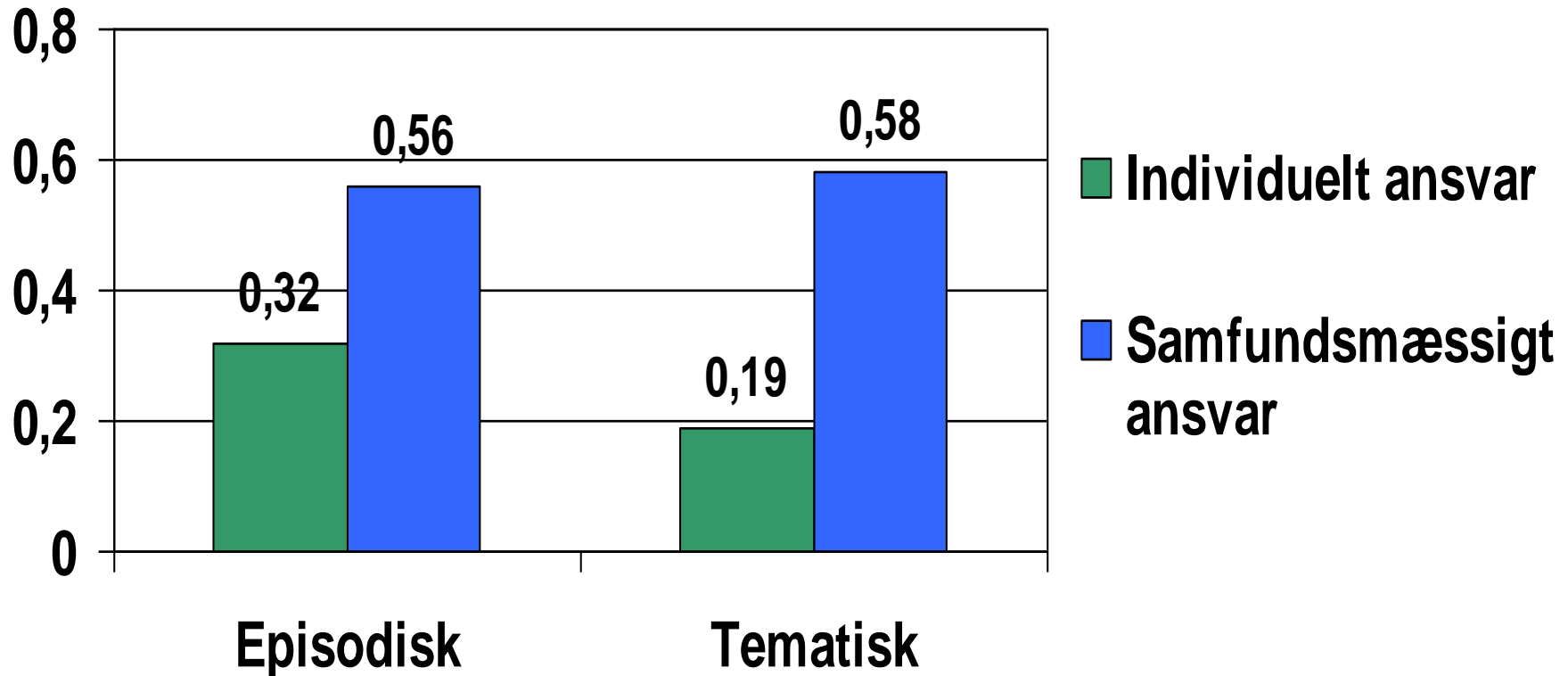
Effekter på opfattelser af skyld og ansvar

- › Amerikansk studie af hvordan episodisk og tematisk framede budskaber påvirker borgernes opfattelser af politisk skyld og ansvar
- › Emne: Fattigdom
- › Eksperiment: Fem forskellige versioner af samme nyhedsindslag om fattigdom
- › Respondenterne angiver efterfølgende deres opfattelser af skyld og ansvar

Effekter på opfattelser af årsager til fattigdom

Effekter på opfattelser af ansvaret for løse problemer med fattigdom

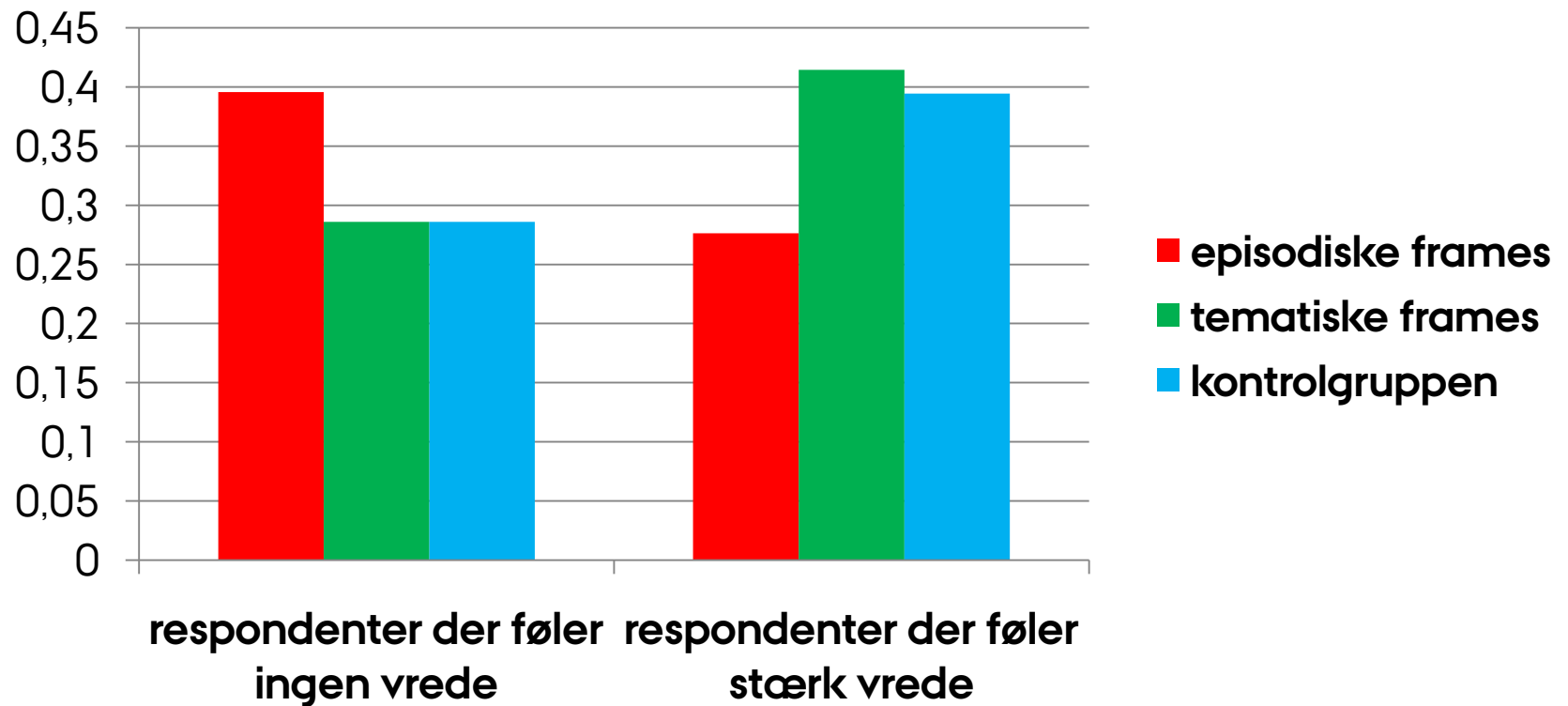
Hvad betyder enkeltsagerne for borgernes demokratiske deltagelse?

> Et dansk eksempel: Debatten om kontanthjælp

- Spørgeskemaundersøgelse med 1590 deltagere
- Præsenterer episodiske og tematiske frames for og imod loftet på kontanthjælpen, alene eller i konkurrence med andre frames
- = 13 grupper i eksperimentet + en kontrolgruppe
- Fordel: Effektmålinger i en mere realistisk debatkontekst
- Spurgt om villighed til at deltage i følgende for at sige deres mening om politikken
 - Deltage i underskriftindsamling
 - Blive medlem af en gruppe på facebook
 - Deltage i en demonstration
 - Skrive et læserbrev

Villighed til at deltage i politiske aktiviteter

Skala: 1 fuld villighed til at deltage, 0 slet ikke deltage

Medieudviklingen og borgernes politiske vidensniveau I

Det oplyste borgerskab er et centralt fundament for det moderne demokrati

- Evnen til at kunne tage del i den politiske debat
- Evnen til at kunne deltage i politiske processer
- Evnen til at kunne holde de folkevalgte ansvarlige for deres politik

› Enkeltsagerens fremvækst er den del af en tiltagende markedsliggørelse af den politiske nyhedsformidling

- › Aftagende statslig regulering og finansiering
- › Mere underholdningsorienteret nyhedsformidling

To typer nyheder

Hard news: Faktuelt orienterede nyheder

Soft news: Sensations- og underholdningsorienterede nyheder

Medieudviklingen og befolkningens politiske vidensniveau

- › Hvilke bredere konsekvenser kan udviklingen have for borgernes politiske vidensniveau?
 - Sammenlignende analyse af borgerne viden om internationale forhold og begivenheder i USA og Schweiz
 - Den amerikanske mediemodel: Den rendyrkede markedsbaserede model
 - Den schweiziske mediemodel: Et stærkt element af public service

Medieudviklingen og borgernes politiske vidensniveau II

› **Hard news spørgsmål:**

1. Kan du nævne to lande ud over USA, som har tropper i Irak?
2. Hvad hedder den engelske premierminister?
3. Hvad hedder præsidenten i henholdsvis Mexico, Frankrig og USA?
4. Hvad hedder FN's generalsekretær?
5. Hvilket politikområde handler Kyoto-protokollen om?

Soft news spørgsmål:

1. Hvem vandt tour de France i 2005?
2. Hvor skal de olympiske sommerlege i 2008 afholdes?
3. Hvilken forbrydelse blev popstjernen Michael Jackson beskyldt for?
4. Hvilken religiøs organisation er popstjernen Tom Cruise medlem af?

Hard News - Forskelle i borgernes viden

Procent korrekte svar

	Schweiz	USA (Californien)
Tropper i Irak	70,7	20,2
Kyoto	56,7	18,9
Præsidenter	85,0	46,4
Tony Blair	82,2	50,7
Kofi Annan	76,1	17,8

Soft news – forskelle i borgernes viden

Procent korrekte svar

	Schweiz	USA (Californien)
Beijing og OL	29,6	14,2
Cruise og Scientology	46,5	50,3
Lance Armstrong	72,3	60,8
Michael Jackson og pædofili	91,0	77,1

Konklusion: Enkeltsageres magt - et tveægget sværd:

- Har stærke egenskaber til at engagere borgerne følelsesmæssigt i politiske spørgsmål
- Har stærk kapacitet til at skabe holdningsændringer hos det følelsesmæssigt engagerede publikum
- Fremmer tilsyneladende en politikforståelse, hvor problemer i højere grad opfattes som "folks egen skyld" end som et samfundsansvar
- Kan på lang sigt som debatform lede til faldende politisk engagement og viden.

Hvor kan man få mere at vide:

- > Min hjemmeside: <http://person.au.dk/da/leneaaroe@ps>
- > Aarøe, L. (forthcoming). Explaining Frame Strength: The Case of Episodic and Thematic Frames. Paper accepted for publication in *Political Communication* 30 p.
- > Aarøe, L. (2010). Episodic versus Thematic Rhetoric: Effects on Frame Strength in Competitive Contexts (working paper).
- >
- > Gross, K. (2008). Framing Persuasive Appeals: Episodic and Thematic Framing, Emotional Response and Public Opinion, *Political Psychology*, 29(2): 169-192.
- > Iyengar, S. (1991). *Is Anyone Responsible? How Television Frames Political Issues*. The University of Chicago Press
- > Iyengar, Shanto, Hahn, Kyu S., Bonfadelli, Heinz, Marr, Mirko (2009). "Dark Areas of Ignorance" Revisited. Comparing international affairs knowledge in Switzerland and the United States. *Communication Research online* first March 26, 2009,